

Gustav Vasa: "Är det så, haver jag icke lust att vara eder konung"

Talare

Gustav Vasa
Sveriges kung

Är det så, haver jag icke lust att vara eder konung. Nog hade jag förmodat mig ett annat svar av eder. Nu kan jag icke förundras över att allmogen är galen och visar mig all olydighet, harm och förtret, eftersom jag förnimmer att de hava sköna tillskyndare. Få de icke regn, då skyllda de på mig, få de icke solsken göra de likaså, händer dem hårda år, hunger och pestilentia eller vad det kan vara, måste allt jag bära skulden, liksom de inte visste att jag är en människa och ingen Gud. Detta är ock tacken för att jag genom stor hjärtans sorg och bekymmer skaffat så mycket spannmål hit in i landet, råg och malt ifrån främmande land, på det att detta fattiga svenska folk icke skulle utstå det eländet att de skulle så jämmerligen svälta ihjäl. Men (sade han) jag må arbeta för ert bästa så mycket jag än kan och förmär, antingen i andliga eller världsliga saker, jag har dock intet annat att vänta i lön än att I gärna säge att yxan sutte i huvudet på mig, men I viljen icke själva hålla i skaftet. Sådan lön och sådan bedrövelse kunde jag väl undvara, så väl som någon av eder. Och allt det måste jag bära, ja mer arbete och besvär än någon av eder kan veta eller förstå, både i utländska och inländska saker, för det att jag skall sägas vara edert huvud.

I viljen nu sätta mig över huvudet både munkar och präster och allehanda påvens kreatur, fast vi hava föga att beställa med hans höge biskopar eller andra. Uti en summa sagt, I viljen alle döma och mästra mig. Och I haven korat mig här till eder konung. Men vem kan på sådana villkor vara eder konung? Jag tror att den sämste i helvetet skulle inte vilja göra det, än mindre någon människa.

Så vet rent ut sagt att jag vill nu inte vara edert huvud och konung. Jag avsäger mig det slätt och jag är till freds med att I må kora därtill vilken god man ni må välja. Kunnen I få den som i allo måtto och alltid kan vara eder allom till behag, säge jag det gärna. Varen beredda att lösa mig redligen ut ur riket och att först betala mig för varje tumsbredd av fasta jordetorvor som jag här äger, och sedan vad jag har kostat på riket av mitt eget. Så vill jag lova eder att jag vill draga min

kos utur riket, och aldrig någonsin mera komma hit igen, till detta mitt vanartiga och otacksamma fädernesland.

Källa

<div>Vår omständighetsbeskrivning är en omarbetad version av beskrivningen av talet i Ordet är en makt: svenska tal från Torgny lagman till Carl Bildt och Mona Sahlin: en antologi (1998) sammanställd av Kurt Johannesson, Olle Josephson, Erik Åsard.</div>

Taggar

1520-tal, 1527, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/gustav-vasa-ar-det-sa>